

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

1

בפני כב' השופטת, סגנית הנשיא מירה דהן

התובע

ש.ג. ת"ז ---
ע"י עו"ד עדי לנקרי
דרך בן גוריון 1 בני ברק
טלפון 03-6965515 פקס 15336965515

נגד

הנתבעת

א.ג. ת"ז ----
ע"י ב"כ עו"ד שגית ארגמן הוט
מגדל ב.ס.ר. 1 רח' בן גוריון 2 רמת גן
טלפון 035098868 נייד 0507779033 פקס 036576022

2

פסק דין

3

4 מונחת בפני בית המשפט להכרעה תובענה לביטול או להפחתת מזונות שנקבעו בהסכם הגירושין
5 שבין התובע, מר ש.ג. (להלן: "האב" או "התובע"), לבין הנתבעת, הגב' א. ג. (להלן: "האם" או
6 "הנתבעת").

7

8 עובדות כללי

9 1. א. התובע והנתבעת נישאו זל"ז ביום 1.12.2003. מנישואי הצדדים נולדו להם שני ילדים:

10

א. ת.ל. -- כיום כבן 14.

11

ב. ת.ל. --- כיום כבת 9. (להלן: "הילדים").

12

13 ב. נישואי הצדדים לא עלו יפה הם הגיעו להסכם גירושין אשר אושר וקיבל תוקף של פסק דין
14 ביום -- 2015, והם התגרשו זמ"ז.

15

16 2. א. בהסכם הגירושין הסכימו הצדדים לחלוקה שווה של זמני שהיית הילדים המשותפים עם
17 כל

18 מהם, שבעה ימים מתוך 14 אצל כ"א מההורים, חלוקה שווה אשר מתקיימת בפועל.

19 ראה לעניין זה:

20

1. סעיפים 11-14 להסכם הגירושין, נספח א' לכתב התביעה.

21

2. סעיף 4 לכתב התביעה, סעיף 18 לכתב התביעה.

22

3. סעיף 18 לכתב ההגנה.

23

4. עדות התובע עמ' 7 לפרוטוקול ש' 9-10:

24

25 "ש: "אתם במשמורת משותפת, זמני שהיה שוויוניים?"

26

ת: כן. "

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

ועדות הנתבעת בעמ' 10 לפרוטוקול ש' 11-18 :

"ש: זמני השהות עם הילדים בינך לבין האב הם שווים ?

ת: כן.

ש: האם כשיש שינויים מסיימים זמני שהות אתם מסתדרים ביניכם עוזרים אחד

לשני ?

ת: כן. הוא עושה מאמצים וגם אני.

ש: גם בתצהיר שלך אני לא רואה שיש טענה שהוא מחסיר מהילדים דבר מה, כמו

אבא לא קנה לי.

ת: לא מחסיר מהם".....

ב. האב והאם עובדים ; במועד אישור הסכם הגירושין השתכר האב כ- 6,500 ₪ לחודש (ראה

לעניין זה סעיף 19(א) להסכם הגירושין). בפרוטוקול הדיון מיום אישור ההסכם (20.1.2015)

ציין התובע כי הוא מורה בשנה הראשונה, משכך היה צפי לעליית שכר.

האם השתכרה כ- 8,300 ₪ לחודש (ראה סעיף 12 לכתב ההגנה).

3. לעניין מזונות הילדים נקבע בהסכם הגירושים כי: "החל ממועד הפרדת המגורים האב ישלם

לידי האם עבור מזונותיהם ומדורם של הקטינים עד הגיעם לגיל 18 שנים, או עד סיום

לימודיהם התיכוניים (לפי המאוחר ובין המועדים הללו) סך של 2000 שח לחודש (היינו סך של

1000 שח לחודש עבור כל קטין עבור מזונותיהם, וסך של 900 שח לחודש (היינו 450 שח לחודש

עבור כל קטין), עבור מדורם, ובסה"כ 2900 שח" (להלן: "סכום המזונות והמדור").

יובהר כי, סכום המזונות והמדור נקבע בין הצדדים בין השאר לאור העובדה שהקטינים

מצויים באחריות הורית משותפת של שני ההורים, הסדרי השהיה מחולקים שווה בשווה (7

ימים בשבועיים לכל הורה), וכן לאור הכנסתו החודשית של האב (מורה ומחנך בהיקף של

100% משרה), העומדת בעת חתימת ההסכם ע"ס של כ- 6300 שח נטו לחודש" (סעי' 19

להסכם הגירושין, הוא נספח א' לכתב התביעה).

טענות התובע

4. מפנה התובע ומציין כי במו"מ עובר לחתימת הסכם הגירושין, הביע הוא מורת רוח מעצם

הדרישה לחייבו בתשלום מזונות לילדיו ובהתייחס לכך שבעת עריכת הסכם הגירושין הרוויחה

האם משכורת חודשית גבוהה משלו, ומתקיימת ביניהם משמורת משותפת שוויונית עת במהלך

שבועיים שוהים הקטינים כאמור, 7 ימים עם כ"א מההורים. התובע טוען כי הוא "נכנע" לשלם

לידי הנתבעת סך של 2,900 ₪ לחודש אך לאחר שהיעצים המשפטיים שלו הסבירו לו כי נוכח

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

- 1 ההלכה המשפטית שחלה, מוטלת על אב יהודי חובה אבסולוטית לשלם מזונות הכרחיים לילדיו
2 וזאת בלי להתחשב במקורות ההכנסה של בת הזוג.
3
4
5 **5. א. מפנה התובע ומציין כי הוא עובד גם כיום כמורה מן המניין במשרד החינוך. הכנסתו כיום**
6 **עולה לשעור של כ-8,500 ₪ לחודש.** (ראה תלושי שכר, נספח ג' לכתב התביעה).
7 **התובע נושא בשכר דירה ע"ס 4,000 ₪ לחודש ומזונות בסך של 2,900 ₪ לחודש, ומשכך**
8 **מתחיל הוא את החודש כשבכיסו כ-1,600 ₪ בלבד,** מהם עליו לשאת בהוצאות אחזקת
9 הדירה, כלכלתו וכלכלת ילדיו כשהם אצלו, ביגוד והנעלה וכו'.
10 ב. התובע מציין כי על מנת לעמוד בהתחייבותיו הוא משתמש בסכום הכספי שקיבל
11 מהנתבעת עת רכשה היא זכויותיו בדירת המגורים המשותפת, סכום שהולך וכלה.
12 התובע מדגיש כי אלמלא כספי מכר הדירה המשותפת לא היה הוא עומד בתשלום המזונות
13 ומצבו הכלכלי היה קשה בהרבה.
14
15 6. לעניין יכולותיה הכלכליות של הנתבעת היו לתובע גרסאות שונות.
16 בכתב התביעה טען התובע כי הנתבעת עובדת ומשתכרת סך של כ-9,500 ₪ לחודש (עמ' 1 לכתב
17 התביעה); בתצהיר עדות הראשית נטען, כי הנתבעת משתכרת סך של 10,500 ₪ לחודש (סעיף 8
18 לתצהיר עדות הראשית) ואילו בסיכומים טען התובע כי, שכרה של הנתבעת עומד ע"ס של כ-
19 8,500 ₪. (תלושי שכר של הנתבעת צורפו כנספח א' לכתב ההגנה).
20
21 7. לטענת התובע נודע לו שהנתבעת קיבלה מהוריה מתנה ע"ס של כחצי מיליון ₪ (עמ' 2 לכתב
22 התביעה) לצורך רכישת חלקו בדירה המשותפת, וכי כספים אלו לא הובאו כלל בחשבון בין
23 הצדדים בעת עריכת הסכם הגירושין וקביעת האיזונים שבו. לציין כי בתצהיר העדות הראשית
24 מטעם התובע ובסיכומים מטעמו תיקן הוא את הסכום וטען כי הנתבעת קיבלה מהוריה כ-
25 200,000 ₪.
26 מפנה התובע ומציין כי האם רכשה זכויותיו בדירה באמצעות הכספים שקיבלה מהוריה.
27 לטענתו, המזונות שהוא משלם מכסים עבורה את המשכנתא – כך שמצבה הוטב מאוד מאז
28 הגירושין.
29
30 8. לטענת התובע צרכי הילדים עולים לשיעור של 2,500 ₪ לחודש ואילו הוא נושא במזונות לידי
31 הנתבעת בסך של 2,900 ₪ לחודש אשר מגלמים גם סך של 900 ₪ בגין מדור, זאת ללא כל
32 התייחסות לכך שהקטינים שוהים אצלו מחצית מהחודש וגם הוא נדרש לכלכלתם ומדורם.
33
34 9. עוד מפנה התובע ומציין כי בחלוף 5 שנים מאז הגירושין ולמרות שהוא והנתבעת חולקים
35 משמורת משותפת והכנסותיהם החודשיות זהות פחות או יותר, הגיע הוא למצב שבו הוא
36 מתחיל את החודש עם סכום נמוך מאוד ולאחר שהוא נדרש לשלם שכר דירה ומזונות, והוא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

1 נאלץ להשתמש בכספים אשר קיבל בתמורה לחלקו בדירת המגורים אותו רכשה הנתבעת עד
2 שזה הצטמצם לכשליש מהסכום המקורי ועומד כיום ע"ס של כ- 130,000 ₪, ואילו הנתבעת
3 אשר רכשה את חלקו בדירה וקיבלה לשם כך אף מתנה מהוריה, עובדת ומשתכרת ואף מקבלת
4 קצבאות המ"ל עבור הילדים ומזונות ומצבה הכלכלי משתפר.

5
6 10. נוכח כל האמור ובהמשך להלכה שנקבעה בבע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו]
7 (19.7.2019) (להלן: "בע"מ 919/15") טוען התובע כי אין להשית עליו כל תשלום לידי הנתבעת
8 עבור מזונות ילדיהם ומשכך יש לבטל החיוב שהושת עליו בהסכם הגירושין או להפחיתו באופן
9 משמעותי.

טענות הנתבעת

10
11
12 11. לטענת הנתבעת, אין בסיס שבדין להגשת תובענה זו שכן המזונות נקבעו בהסכמת הצדדים,
13 בהסכם כולל אשר אושר וקיבל תוקף של פסק דין ולא חל כל שינוי נסיבות המצדיק הפחתת
14 מזונות. נהפוך הוא, לטענת הנתבעת, מצבו של התובע הוטב מאז הגירושין ומשכך היה מקום
15 להגשת תביעה להעלאת שיעור המזונות החודשי.

16
17 12. מפנה הנתבעת לכך ששיעור המזונות המוסכם נמוך מזה אשר היה נפסק לחובת האב ולו היה
18 ניתן פסק דין בעניינם של הצדדים והיא הסכימה לסכומים שנקבעו אך מתוך התחשבות באב
19 ורצונה לקיים קשר טוב בין האב ובין ילדיו.
20 עוד טענה הנתבעת כי ההסדרים שבהסכם לקחו בחשבון גם את זכאותה של הנתבעת לכתובה
21 עליה ויתרה בהסדר הכולל.

22
23 13. א. לעניין יכולותיה הכלכליות טוענת הנתבעת כי הכנסתה החודשית כיום עולה לשיעור של

24 **כ-8,500 ₪ לחודש.**

25 ב. הנתבעת מאשרת כי קיבלה מהוריה עזרה כספית לצורך רכישת זכויות הנתבע בדירת
26 המגורים המשותפת, אולם לטענתה מדובר בסך של 190,000 ₪ ולא 500,000 ₪ כפי שטען
27 התובע בכתב התביעה, עוד טענה הנתבעת כי מדובר בהלוואה שקיבלה מהוריה והיא עתידה
28 להחזיר להם אותה לכשישתפר מצבה הכלכלי.

29 ג. הנתבעת ציינה גם כי לשם רכישת זכויות התובע בדירה נזקקה להלוואות נוספות: היא
30 העבירה אליה המשכנתא אשר רבצה על הדירה ובסך של כ-370,000 ₪, וכן נטלה משכנתא
31 משלימה ע"ס 210,000 ₪. בגין אלו מחזירה הנתבעת כ-3,100 ₪ לחודש.

32
33 14. א. הנתבעת מאשרת כי הכנסות התובע כשכיר הינן בשיעור של כ-8,500 ₪ לחודש כהכנסתה
34 היא, אולם לטענתה מדובר בשיפור במצבו הכלכלי של התובע שכן בעת חתימת הסכם
35 הגירושין, עמד שכרו ע"ס של כ-6,300 ₪ לחודש בלבד (ראה סעי' 19(א) להסכם הגירושין).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

- 1 ב. לטענת הנתבעת, התובע נותן גם שיעורים פרטיים באופן שמגדיל את הכנסותיו החודשיות
2 ואף יש לו אופק להתקדם למשרת ניהול.
3 ג. הנתבעת מפנה גם לכך שהתובע קיבל סך של 400,000 ₪ ממכר חלקו בדירה המשותפת, כך
4 שיש לו מקור כלכלי נוסף עליו יכול הוא להישען.
5
6 15. נוכח כל האמור, טוענת הנתבעת כי לא חל כל שינוי נסיבות המצדיק הפחתת מזונות – נהפוך
7 הוא, מצבו של התובע רק הוטב מאז הגירושין והיה אף מקום בנסיבות אלו להעלות שיעור
8 המזונות החודשי.
9
10 16. לעניין צרכי הילדים טענה הנתבעת כי הם עולים לשיעור של כ- 2,400 ₪ לחודש וזאת על דרך
11 הצמצום וכן ישנן הוצאות קבועות של הבית, לרבות תשלום החזר משכנתא (סך של 3,100 ₪),
12 הוצאות חינוך והוצאות רפואיות ובסך כולל של כ- 9,400 הוצאות. לטענת הנתבעת, בחישוב
13 פשוט ניתן לראות כי הסכום של 2,900 ₪ אינו מספיק כלל לצרכי הקטינים.
14
15 17. עוד טענה הנתבעת, כי על אף שמתקיימת ביניהם משמורת משותפת וחלוקה שוויונית של זמני
16 השהיה, הרי שבפועל היא זו שנושאת בעול גידול הקטינים, היא זו אשר דואגת לרכישת בגדים
17 ומצרכים שונים לילדים, לוקחת לטיפולם ובדיקות רפואיות, חוגים, חברים, ישיבות וועד
18 הורים וכו'.
19
20 18. משכך, לטענת הנתבעת אין כל בסיס לעתירות התובע ויש לדחות אותן.
21
22

המצב המשפטי

- 23
24 19. א. בפני בית המשפט עתירה להפחתת מזונות שנקבעו בהסכם אשר אושר וקיבל תוקף של פסק
25 דין.
26 הלכה היא כי פסק דין למזונות הוא פסק דין שביצועו הולך ונמשך בעתיד וככזה, הוא
27 מסווג כעילה הולכת ומתמשכת :
28 "פסק דין מזונות אינו יוצר מחסום החלטי בפני התדיינות חוזרת אלא ניתן לשוב ולפנות
29 לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בפלוגתה פלונית בקשר למזונות, אך זאת בכפיפות
30 לתנאי המפורש והדווקני שחל שינוי מהותי בנסיבות. אין המדובר בשינוי של מה בכך...
31 נהפוך הוא, ההלכה מגבילה ומצמצמת את הדיון החוזר כאמור, רק לאותם מקרים בהם חל
32 שינוי מהותי בהשוואה למצב שבעבר.. מבחינה זו אין שוני בין פסק דין שהושג על יסוד
33 הסכמה לבין פסק דין שיכריע בפלוגתאות על יסוד הראיות" (הדגשה בקו תחתון לא
34 במקור – מ.ד.).
35 ע"א 363/81 פייגה נ' פייגה [פורסם בנבו] (3.6.82).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

- 1 ב. ככלל, ועובר להלכת בע"מ 919/15, על הטוען לשינוי נסיבות (קרי: התובע דכאן), להציג את
2 השינוי בין המצב ששרר עת אושר ההסכם לבין המצב השורר במועד הגשת התובענה
3 ובירורה, להוכיח כי מדובר בשינוי נסיבות מהותי היורד לשורשו של חיוב ואשר עשוי
4 להשפיע על עצם חבות החייב במזונות או על גובה החיוב, **תוך שהשינוי צריך להיות כזה**
5 **שלא נצפה ולא ניתן היה לצפותו מראש בעת החתימה על ההסכם.**
6 ראה לעניין זה: דבריו של כבוד השופט משה דרורי בבר"ע (י-ם) 305/08 פלוני נ' אלמוני
7 [פורסם בבנו] (12.6.09); תמ"ש (נצרת) 52645-02-15 ר.ק. נ' י.ק. [פורסם בבנו] (11.1.16);
8
9 ג. בע"א 442/83 קס.נ. קס. [פורסם בבנו] (15.4.84) נקבע כי שינוי בגובה חיוב מזונות בשל
10 שינוי בנסיבות ייעשה אך בהתקיים שלושה תנאים מצטברים:
11 1. לא יהיה צודק להשאיר פסק הדין על כנו בעקבות שינוי הנסיבות המהותי.
12 2. מראש, הותירו הצדדים, במפורש או מכללא, פתח לשינוי נסיבות.
13 3. מבקש השינוי פעל בתום לב (ראה עמוד 767 לפסה"ד).
14
15 תוך ש"מגמת היסוד היא האיזון בין שני אינטרסים, היינו בין אינטרס הסופיות של פסק
16 הדין לבין האינטרס, שלא יישאר על כנו פסק-דין, שאכיפתו הפכה, עקב שינוי נסיבות,
17 **לבלתי צודקת לחלוטין**"- דברי כב' השופט שמגר בע"א 442/83 לעיל.
18
19 ד. עוד נקבע בהלכה הפסוקה כי עת עסקינן בעתירה לביטול או שינוי סכום מזונות אשר נקבעו
20 בהסכם שאושר וקיבל תוקף של פסק דין ואשר כלל גם הסדרים רכושיים, הרי שיש קושי
21 לבודד אלמנט אחד מתוך הסכם ולעמוד על קיומם של אלמנטים אחרים, שכן הכלל הוא
22 שההסדרים שלובים זה בזה ומושגתים זה על האחר.
23
24 20. ביום 19.7.17 ניתן בבית המשפט העליון פסק הדין בע"מ 919/15 דלעיל, **אשר בו שונתה**
25 **הפרשנות אשר ניתנה קודם לכן לדין העברי בנוגע לחיוב אב יהודי בתשלום מזונות ילדיו.**
26
27 א. עד להלכת בע"מ 919/15, ההלכה המחייבת שנקבעה בפסיקה היתה כי אב יהודי חייב
28 לספק את מזונותיהם ההכרחיים של ילדיו בגילאי 0-15 (ובכלל זה בגילאי 6-15) בעוד שהאם
29 מצידה פטורה לגמרי מחובה זו.
30 ב. ככלל מדובר במזונות הכרחיים, מינימליים ואחידים שאינם תלויים במצבו הכלכלי של
31 האב.
32 סכום המזונות ההכרחיים שנקבע בפסיקה, עלה במרוצת השנים; ראה 'גלגוליו' של סכום
33 זה במהלך השנים כפי שמתואר ב- בעמ"ש (ת"א) פלוני נ' פלונית 32172-11-17 [פורסם
34 בבנו] (10.01.2019) מפי כב' הש' י. שבח, אשר העמידה את סכום המזונות ההכרחיים למועד
35 פסק הדין על סך של 1,600-1,700 ₪ לחודש.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258-ג. נ' ג.

- 1
2 כב' השופט צ. ויצמן התייחס אף הוא לגובה המזונות ההכרחיים וזאת במסגרת רמ"ש
3 59188-10-18 [פורסם בנבו] (25.10.18) וקבע כי יש להעמידו לפחות על סך של 2,250 ₪
4 לחודש.
5
6 ג. בנוסף על סך זה חויב אב לשאת גם בהוצאות המדור של ילדיו; עלות זו מכומתת בדרך כלל
7 בשליש עד מחצית מהעלות שבה נושאת האם (תלוי במספר הילדים).
8 בנוסף, נושאים ההורים גם בהוצאות חינוך של הקטינים והוצאות רפואתם.
9 ד. **האב והאם עשויים להתחייב להוסיף על המזונות ההכרחיים המוטלים על האב, סכומים**
10 **נוספים מדין צדקה**, עד כדי רמת החיים שבה הורגל הילד ערב הפירוד או עד כדי רמת
11 החיים שלה הוא ראוי. ככל שיוטל חיוב כאמור מדין צדקה, הוא מתחלק בין האב לבין האם
12 על פי מפתח יחסי של הכנסותיהם מכלל המקורות, לרבות הכנסה משכר עבודה.
13 גם כאשר האם חבה במזונות מדין צדקה לא היה בכך להפחית מחיובו של האב במזונות
14 ההכרחיים. כתוצאה מכך, עד לגיל 15 וכאמור - היה חב האב לבדו בתשלום המזונות
15 ההכרחיים במלואם.
16 בין הגילאים 15-18 חובת המזונות הינה מדין צדקה בלבד ועל כן היא חלה במידה שווה על
17 שני ההורים ובהתייחס להכנסותיהם.
18
19 21. הלכת בע"מ 919/15 הביאה לעולם פרשנות חדשה לדין העברי ובהתייחס לחיוב במזונות
20 בגילאי 6-15. לעניין זה נקבע בהלכת בע"מ 919/15 כי שני ההורים חבים מדין צדקה ובאופן
21 שווה במזונות ילדיהם, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות
22 מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית
23 בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה.
24
25 יתר על כן, נוכח האופן שבו נבחן חיוב המזונות בע"מ 919/15 ובהתייחס לחלוקת זמני
26 השהות, הרי שגם חיוב אב במזונות ילדיו בגילאים 0-6 צריך לקחת בחשבון את חלוקת זמני
27 השהות, ומשכך אם עסקינן בהורים שהכנסתם שווה והם מקיימים חלוקה שווה של זמני
28 השהייה, יחוב האב לשלם לידי האם כמחצית מסכום המזונות ההכרחיים, שכן במחצית
29 מהזמן שוהים הילדים עימו והוא נושא בהוצאותיהם אותה עת.
30
31 **ומן הכלל אל הפרט**
32
33 22. בענייננו טען התובע כי יש לבטל או להפחית החיוב למזונות שהושת עליו במסגרת ההסכם אשר
34 קיבל תוקף של פסק דין, ואלו נימוקיו:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258-ג. נ' ג.

1. עובר להסכם הגירושין קיבלה הנתבעת מהוריה מתנה ע"ס של כ- 200,000 ₪, סכום אשר שינה באופן מהותי את מצבה הכלכלי של הנתבעת; נתון אשר לא נלקח בחשבון בעת עריכת האיזונים שבהסכם הגירושין.
2. בעת עריכת הסכם הגירושין ואישורו בבית המשפט, נהגה בבית המשפט הלכה שלפיה אב יהודי חייב באופן אבסולוטי במזונותיהם ההכרחיים של ילדיו, ומשכך ולאחר ייעוץ משפטי שקיבל התובע, נאלץ הוא להסכים וליטול עליו החבות שבהסכם הגירושין.
- אולם, עם שינוי ההלכה בבע"מ 919/15, אשר לפיה על שני הורים לקטינים להשתתף בנטל כלכלת ילדיהם שבגילאים 6-15 עפ"י יכולותיהם הכלכליות, ובהתייחס לזמני השהות בלא אבחנה מגדרית – יש לשנות את החיוב שבהסכם הגירושין.
- לטענת התובע שינוי נסיבות לעניין 'הפחתת מזונות' אינו חייב להיות שינוי נסיבות עובדתיות או כלכליות, ויש להכיר גם בשינוי נסיבות נורמטיביות ומשפטיות ככזה המאפשר בנסיבות העניין פניה לבית המשפט לבחינה מחודשת של הנסיבות הכוללות ועל מנת שלא ייווצר עיוות דין מהותי.

ה'מתנה' שקיבלה הנתבעת מהוריה

23. בהתייחס לטענות התובע לעניין זה, ציינה הנתבעת בכתב ההגנה כי על מנת לרכוש את חלקו של התובע בדירת המגורים המשותפת נטלה היא כאמור שלוש הלוואות, שאחת מהן ע"ס של 190,000 ₪ התקבלה לידיה מאביה; הלוואה זו תידרש היא להחזיר כאשר תתאושש כלכלית (ראה סעי' 22 לכתב ההגנה).

24. א. בחקירתו לעניין זה טען התובע:

"ש: בתצהיר שלך אתה כותב שחל שינוי מהותי בנסיבות. איזה שינוי אתה מדבר.

ת: אם הייתי יודע שהיא מקבלת סכום של 200 אלף שח היינו מכניסים את זה לתחשיב.

היינו מתחשבים גם בזה. כאשר היינו עושים את האיזון היינו מכניסים את זה לאיזון."

(עמ' 9 לפרוטוקול הדיון מיום 24.12.2019, שורות 21-24).

לא ברור לאיזה איזון מכוון התובע, שהרי הנתבעת קיבלה כספים אלו מאביה לאחר הגרושין, אולם יש לבחון משמעות הסך האמור והשפעתו לענין החיוב במזונות.

ב. בכתב ההגנה טענה הנתבעת כי הסכום של 190,000 ₪ אשר קיבלה מהוריה הינו הלוואה

ועד שישתפר מצבה. לא הוצג הסכם הלוואה ואף לא ראיה כלשהיא כי מדובר בהלוואה אשר לה זמן פרעון מוגדר.

ג. בעדותה אישרה הנתבעת כי עד היום לא החזירה להוריה את הלוואה;

ראה עמ' 14 לפרוטוקול שורות 27-22; עמ' 17 לפרוטוקול ש' 10-9.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 59258-11-18 ג. נ' ג.

- 1 אולם היא ציינה גם :
2 "ת: יש לי חמישה אחים, מי שהוציא מהכיס שלו כסף זה אבא שלי. מהפנסיה שלו.
3 ואני לא הסכמתי לקחת את ההלוואה הזו ולא היה לי מספיק כסף כי הבנק לא נתן לי
4 את הלוואה ואז הם התחננו שזה בגדר הלוואה ואם לא אחזיר את ההלוואה, הם יורידו
5 לי את הסכום הזה מהצוואה."
6 (עמ' 14 לפרוטוקול הדיון מיום 24.12.2019, שורות 16-18).
7
8 25. א. הפסיקה הכירה ב'חזקה' המכונה "חזקת המתנה", חזקה הניתנת לסתירה, לפיה כאשר
9 בין
10 הנותן למקבל מתקיימים יחסי קרבה מיוחדים (וכגון: בין הורים וילדים), הרי שהעברה
11 ללא תמורה נעשית מתוך כוונה לתת מתנה.
12 ראה לענין זה: בע"מ 8203/17 פלוני נ' פלוני [פורסם בנבו] (14.6.18); ע"א 7051/93
13 האפוטרופוס הכללי נ' גולדברג [פורסם בנבו] (20.7.1995).
14
15 **הענקת סך של 200,000 ₪ מאב לבתו וכבמקרה דנן, תסווג על פי החזקה כמתנה, אלא אם**
16 **כן יוכח מפורשות כי הנתנה ניתנה בגדר הלוואה או כנגד תמורה מוגדרת- כזאת לא הוכח.**
17 ב. גם לטענת הנתבעת, אם לא תצליח היא להחזיר לאביה הסכומים שהתקבלו ממנו, תיעשה
18 התחשבות עימה ובהתייחס לעזבון אביה אחרי אריכות ימיו ושנותיו – האב לא הובא
19 לעדות לענין זה ולא הוצג כל מסמך התומך באמירת הנתבעת.
20 ג. בין כך ובין כך אין חולק כי הנתבעת קיבלה הטבה מיידית מהוריה וע"ס כ-200,000 ₪.
21 הטבה אשר איפשרה לה לעמוד ברכישת חלקו של התובע בדירת המגורים בלא שהיא
22 נדרשת להגדלת החוזרים חודשיים ותוך שהיא מגדילה הונה הרכושי.
23
24 **שינוי ההלכה בבע"מ 919/15**
25 26. א. בהליך זה שבפנינו, עותר התובע לבטל ו/או להפחית סכום המזונות לו התחייב בהסכם
26 הגירושין וגם נוכח ההלכה שהתחדשה בבע"מ 919/15.
27 ב. התובע טוען וכאמור כי במו"מ עובר לחתימת הסכם הגירושין, הביע הוא מורת רוח מעצם
28 הדרישה לחייבו בתשלום מזונות לילדיו ובהתייחס לכך שבעת עריכת הסכם הגירושין
29 הרוויחה האם משכורת חודשית גבוהה משלו, ומתקיימת ביניהם משמורת משותפת
30 שוויונית עת במהלך שבועיים שוהים הקטינים 7 ימים עם כ"א מההורים.
31 ג. התובע טוען כי הוא "נכנע" לשלם לידי הנתבעת סך של 2,900 ₪ לחודש למזונות הילדים אך
32 לאחר שהיועצים המשפטיים שלו הסבירו לו כי נוכח ההלכה המשפטית בעת ההיא מוטלת
33 על אב חובה אבסולוטית לשלם מזונות הכרחיים לילדיו וזאת בלי להתחשב במקורות
34 ההכנסה של בת הזוג, ובלא להתחשב בגילאי הילדים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258-ג. נ' ג.

- 1 התובע הפנה למייל אשר שלח למגשרת עובר לחתימת ההסכם אשר מחזק טענותיו
2 האמורות וכדלקמן:
- 3 **"בלית ברירה, ובחוסר אונים מול חוק נטול מידה של צדק ושוויון, המפלה באופן**
4 **בוטה ומפורש על רקע מגדרי בלבד – מצ"ב ההסכם חתום על ידי.**
5 **תודה על מאמצייך ועשייתך למעננו, "** - נספח ב' לתצהיר העדות הראשית.
6
- 7 ד. לטענת התובע, כיום, נוכח השינוי בהלכה הפסוקה ונוכח חוסר האיזון בהכנסות
8 הפנויות של הצדדים והואיל והם חולקים זמני שהיה שווים עם ילדיהם – יש להיעתר
9 לדרישתו לביטול או הפחתת המזונות.
- 10
- 11 27. א. הערכאות הדיוניות דנו רבות בשאלת יישום ההלכות שבבע"מ 919/15 ובשאלה האם
12 יש
13 להלכה זו תחולה רטרואקטיבית ביחס לפסקי דין חלוטים למזונות שניתנו עובר
14 לאותה הלכה, תוך התייחסות לקשת ומגוון של מקרים ואבחנות שונות.
- 15 ב. ההלכה הפסוקה הפנתה לכך שגם אם פסק הדין בבע"מ 919/15 ניתן רק ביום
16 19.7.17, הרי
17 שניתן היה לראות את ה"ניצנים" של ההלכה עוד קודם למתן פסק הדין גופא, שכן
18 "רוחה" של ההלכה ריחפה זמן רב לפני נתינתה;
19 משכך לא ניתן לראות בה לבדה "שינוי" שבגיניו יש לבחון מחדש החיוב במזונות (ראה
20 לעניין זה עמ"ש 54977-06-18 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (10.2.19)).
- 21 ג. בעמ"ש 62263-10-17; עמ"ש 2314-11-17 ע.ל. נ' ס.ק. [פורסם בנבו] (17.9.18) דן בית
22 המשפט המחוזי (להלן: "פס"ד מחוזי מרכז") בערעורים הדדיים שהוגשו על פסק דין
23 שבו נדחתה תביעה להפחתת מזונות שהוסכמו במסגרת הסכם גירושין כולל ואשר
24 קיבל תוקף של פסק דין; פסק הדין בערכאה הדיונית ניתן קודם לבע"מ 919/15,
25 הערעור נדון לאחריו.
- 26 בית משפט של ערעור נדרש לשאלה האם שינוי ההלכה בבע"מ 919/15, כעילה יחידה
27 מהווה שינוי נסיבות מהותי המצדיק את בחינת שיעורי מזונות שנקבעו או הוסכמו
28 קודם לנתינתה.
- 29 בית המשפט המחוזי מפנה ומציין כי רובם המכריע של השופטים בערכאות הדיוניות
30 סוברים כי אין תחולה רטרואקטיבית להלכת בע"מ 919/15 ביחס לפסקי דין חלוטים
31 למזונות שניתנו עובר לאותה הלכה.
- 32 ד. עוד קבע בית משפט של ערעור כי עת עסקינן בתביעה להפחתת מזונות שהוסכמו
33 במסגרת הסכם גירושין כולל ומטעמים של שינוי נסיבות, ההלכה שבבע"מ 919/15
34 לבדה לא תשמש כעילה יחידה לשינוי הנסיבות אלא אך אם יוכח ראשית שינוי נסיבות

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

- 1 עובדתי אשר בית המשפט יסבור שיש בו להצדיק שינוי שיעור המזונות וכפי שנכתב
2 בסעיף 35 לפסק הדין:
- 3 "אם נבוא לסכם הדברים – כאשר עסקינן בתביעה להפחתת מזונות שהוסכמו
4 במסגרת הסכם גירושין כולל, מטעמים של שינוי נסיבות, לא תשמם הלכת 919/15
5 כעילה יחידה לשינוי הנסיבות אלא אך ורק באם יוכח ראשית דבר, שינוי נסיבות
6 עובדתי אשר בית המשפט יסבור כי יש בו להצדיק את שינוי שיעור המזונות הוא
7 יוסיף ויבחן לצורך אומדנם גם את השפעת הלכת 919/15 על שיעור המזונות. **בחינת**
8 **שינוי הנסיבות העובדתי תעשה, מחד, באופן קפדני פחות, ומאידך, תוך הקפדה על**
9 **דרישת תום ליבו של המבקש.**"
- 10
- 11 בדרך זו, לא ייפתח השער לכלל המתדיינים אשר הגיעו להסכמות כוללות ולהסכם
12 גירושין טרם שינוי ההלכה, והדיון ייוחד באלו אשר מצבם אכן השתנה לרעה, ושינוי
13 ההלכה, לצד שינוי הנסיבות העובדתי בעניינם, מחייב דיון מחדש בסכום המזונות
14 שנקבע.
- 15 עוד ראוי להתייחס לכך שעד הלכת בע"מ 919/15, 'שינוי נסיבות' לצורך דיון מחדש
16 בסכום המזונות חייב היה להיות מהותי... היורד לשורש החיוב, שינוי שלא ניתן
17 לצפותו, וכיו"ב, הרי לאור בע"מ 919/15 [פורסם בנבו] יש לאפשר לשינוי נסיבות קל
18 משמעותית, להביא להתערבות בחיוב, במיוחד בעת קיום הסדרי חלוקת זמנים
19 שוויוניים או קרוב לכך."
- 20 ראה תלה"מ (קריות) 17-10-18283 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (01.08.18).
- 21
- 22 28. ודוק, מתוך הכללים דלעיל, הרי שהתנאי של שינוי נסיבות הוא **תנאי הכרחי** בכדי לקבל
23 תובענה לשינוי סכום מזונות פסוק, אך לא **תנאי מספיק**; בנוסף יש צורך בבחינת תום לב
24 של מגיש התובענה בהגשת התובענה.
- 25
- 26 29. א. עוד אפנה לכך שאף קודם לפסק הדין בע"מ 919/15, חיוב אב במזונות ילדיו מגיל
27 15-18 היה מדין צדקה. לו רצו צדדים בהסכם כולל שערכו, ליקח בחשבון הכנסות שני
28 הורים בעת חישוב מזונות – מצופה היה שמגיל 15, היו נלקחות בחשבון הכנסות שני
29 ההורים ולצורך בחינת גובה החיוב במזונות – ומקום **שלא נעשה הדבר כן ניתן ללמוד**
30 **כי הצדדים ויתרו על תחשיב כאמור.**
- 31 ב. בהסכם זה שהובא בפני – חיוב התובע במזונות ילדיו, לא עשה הפרדה בין הגילאים
32 השונים של הילדים ולא ערך תחשיב שונה עם הגיע הילדים לגיל 15 שנים. לכאורה
33 יכולנו לומר כי נעשה ויתור על התחשיב הלוך בחשבון הכנסות האם וחלוקת זמני
34 השהיה.
- 35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

1 אלא, שבמקרה שבפנינו טען התובע במפורש בתצהיר העדות הראשית שלו :
2 6".... עוד בשלב הגישור התעקשתי כי השתכרותי, אשר נמוכה בהרבה מהשתכרות
3 הנתבעת אין בה כדי לחייב אותי בתשלום לידי הנתבעת נוכח הנשיאה המלאה
4 והמשותפת בילדים.

5 7. יחד עם זאת, לאור הייעוץ המשפטי שניתן לי לאותה עת בדבר חיובי לפי הדין
6 האישי כאב יהודי בתשלום מלוא מזונות הילדים ומדורם, הוסכם כי מתוך משכורתי
7 אשר צוינה אף היא בהסכם בסך 6300 ₪ ישולם סך של 2900 ₪ לידי הנתבעת!..."

8
9
10 ובהמשך :

11 14" עוד במהלך הגישור לקראת החתימה על ההסכם, הבהירה לי המגשרת, אשר
12 היתה גם היועצת המשפטית שלנו, שהמצב המשפטי באותה העת, מחייב אותי חיוב
13 מוחלט במזונות ילדיי. חמור מכך המגשרת אף לא הציגה נכונה את מצב המשפטי
14 בעת החתימה על ההסכם אשר החיל מגיל 15 חובת מזונות שוויונית מדין צדקה, ודבר
15 זה מעולם לא הובא לידיעתי בשום שלב. בהתאם לייעוץ משפטי שקיבלתי לא ניתן
16 לזמן את המגשרת לחקירה על הנאמר בגישור ולפיכך על בית המשפט לקבל את
17 דבריי שאינם במחלוקת.

18 15. בלית ברירה חתמתי תחת מחאה על ההסכם הגירושין, כמצוין בהודעת הדוא"ל
19 ששלחתי למגשרת טרם חתימת ההסכם" - ראו גם סעי' 25,26 לתצהיר העדות
20 הראשית.

21
22 30. א. התובע מפנה ומציין כאמור כי, הייעוץ המשפטי שקיבל מהמגשרת אשר ליוותה
23 הצדדים היה כי אין כל דרך לחיוב שווה בעלות הנטל בטיפול בילדים, והחיוב במזונות
24 הינו מגדרי בהתאם לדין היהודי ואין הוא חיוב שוויוני (סעי' 25 לתצהיר).

25 ב. לטענת התובע, נוכח האמור, ולמרות מחאתו חתם הוא על ההסכם, וכמפורט במייל
26 שכתב למגשרת, הוא נספח ב' לתצהיר העדות הראשית וכאמור לעיל :
27 "בלית ברירה, ובחוסר אונים מול חוק נטול מידה של צדק ושוויון, המפלה באופן
28 בוטה ומפורש על רקע מגדרי בלבד – מצ"ב ההסכם חתום על ידי.

29 תודה על מאמציך ועשייתך למעננו, "

30 ג. התובע לא נחקר על דבריו אלו שבתצהיר – והם לא נסתרו.

סיכום ביניים

31
32
33 31. לאחר שבחנתי כל האמור לעיל, נראה כי במשך שנים ומאז גירושיהם בשנת 2015,
34 מקיימים ההורים ביניהם משמורת משותפת שוויונית בהתייחס לילדיהם וזאת תוך שיתוף
35 פעולה בריא ומועיל. עוד ראיתי כי הכנסותיהם החודשיות של ההורים כמעט זהות.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

32. אולם בחלוף השנים **נוצר עיוות קשה במצבם הכלכלי של ההורים, בהסתכלות רחבה על הכנסות ועל עתודות פיננסיות וכדלקמן:**

א. בעת הגירושין דמי השכירות אשר שילם התובע עמדו על סך של 3,450 ₪; כיום משלם התובע דמי שכירות בסך של 4,000 ₪ לחודש (ראה עמ' 9 לפרוטוקול); הכנסת התובע אמנם השתפרה מאז הגירושין ובהתייחס לכך שבעת אישור הסכם הגירושין היה הוא מורה חדש וזו עומדת כיום על סך של 8,500 ₪ לחודש; לאחר הסכם הגירושין נאלץ התובע לשכור דירה כאמור, בשל פירוק התא המשפחתי ועל מנת לאפשר קיום המשמורת המשותפת; בהסכם התחייב התובע לשלם מזונות וע"ס של 2,900 ₪ לחודש;

אשר על כן ולאחר ניכוי דמי השכירות ודמי המזונות, **נותר בידי של התובע סך של כ- 1,600 ₪** - מסך זה עליו לשלם הוצאות אחזקת הבית, כלכלת ילדיו כאשר הם עימו, נסיעות, ביגוד והנעלה וכן כלכלתו שלו, עלויות ביגוד והנעלה שלו וכיו"ב.

אין תימה אם כן, שהתובע נאלץ להשתמש בסכומים הכספיים שקיבל ממכר חלקו בדירה המשותפת עם הנתבעת, והוא הציג ראיות שמסך של 400,000 ₪ אותו קיבל עת נמכר הנכס, נותר סך של כ-132,000 ₪ בלבד. דהיינו, בחלוף כ-5 וחצי שנים מאז הגירושין נותר בידי התובע רק כ-1/3 מהסכום.

אין חולק כי נוכח המפורט לעיל, לא ירחק היום והסכום שהתקבל – יכלה, והתובע יצטרך להמציא עצמו מחדש ועל מנת לעמוד בהתחייבויותיו ו/או יעמוד בפני הליכי גביה.

ב. מנגד הנתבעת, אשר משתכרת בדומה לתובע, סך של כ-8,500 ₪ לחודש, נושאת בהחזר משכנתא בסך של כ-3,100 ₪ בחודש אולם מקבלת מזונות ילדים בגובה של כ-2,900 ₪ לחודש **וכן היא מקבלת קצבאות המל"ל עבור הילדים.**

אשר על כן, לאחר קבלת מזונות וקצבאות ולאחר ניכוי החזר המשכנתא, נותר בידיה של הנתבעת סך של כ-8,500 ₪ בחודש (ובהשוואה לסך של כ-1,600 ₪ שנותר בידי התובע) - מסך זה עליה לשלם הוצאות אחזקת הבית, כלכלת ילדיה כאשר הם עימה, נסיעות, ביגוד והנעלה וכן כלכלתה שלה, עלויות ביגוד והנעלה שלה וכיו"ב.

בנוסף, הואיל והנתבעת רכשה את חלקו של התובע בדירת המגורים, הרי שעם כל חודש של תשלום משכנתא מגדילה היא את חלקה ההוני בדירה, תוך שיש להוסיף ולציין כי

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

- 1 הוריה נתנו לה סכום של 200,000 ₪ אשר בא לתמורת הנכס, מה שהגדיל את חלקה
2 ההוני.
3
- 4 מן ההיבט הרחב, אין חולק כי העתודות הכלכליות של הנתבעת גדולות ויציבות
5 בהשוואה לתובע; כל סך המשולם בגין הלוואת המשכנתא מגדיל את אחיזתה בבית
6 המגורים בעוד שבמקרה של התובע, כל זמן שחולף מכלה את העתודה הכלכלית
7 שנתרה בידיו לאחר מכר הנכס המשותף ולא ירחק היום חלילה כי יעמוד הוא בפני
8 שוקת שבורה.
9
- 10 33. אכן נקבע כבר בעמ"ש 62263-10-17; עמ"ש 2314-11-17 ע.ל. נ' ס.ק. [פורסם בנבו] (7.9.18)
11 כי: "לא כל שינוי נסיבות עובדתי יגרור מיד קבלת תביעה להפחתת המזונות תוך
12 בחינת יישומה של הלכת 919/15, ובתי המשפט ידרשו לנקוט זהירות יתירה בבחינת
13 תובענות שעניינן הפחתת מזונות שנקבעו בהסכם גירושין כולל, שמא מבקש המבקש
14 להתלות באילנה של הלכת 919/15 שלא בתום לב אף ששינוי הנסיבות זניח ואינו אמיתי
15 ושעה שחיוב המזונות הקיים אינו פוגע כלכלית באופן ממשי בבן הזוג המשלם מזונות." ו
16 ואולם במקרה דנן, נחה דעתי כי התובע אכן נכנס ב"דלת תום הלב" וכאמור בדברי כב' הש'
17 זגורי בעניין תלה"מ 10726-05-18 [פורסם בנבו] (06.09.2018):
18 "במקרה של תביעה להפחתת מזונות לאחר שאלה נקבעו בהסכם הכולל איזונים
19 רכשיים ואחרים יש להוסיף "דלת" לפני הכניסה "בשביל הזהב". "דלת תם הלב".
20 להיכנס בדלת זו יוכלו רק אבות תמי לב שאכן מעוניינים בקיום הסדר אחריות הורית
21 משותפת, המקיימים הסדרי שהות נרחבים עם ילדיהם ולא מי שאך מבקשים להקטין
22 המזונות על בסיס הלכת 919/15 ואינם יכולים להוכיח שינוי נסיבות מהותי בנוסף לאותה
23 הלכה... מבחינה מעשית, בהחלט רצוי לטעמי, במקרים שבהם עולים הדברים כבר מכתבי
24 הטענות, לשקול סילוק ומחיקה או דחייה על הסף של תביעות להפחתת/ביטול מזונות
25 מכוח הלכת 919/15 מקום שביט המשפט מתרשם, כי מדובר במניפולציה ובתביעה חסרת
26 תם לב או כאשר נובע מהם, כי האחריות ההורית האמיתית נותרה לפתחה של האם
27 ומדובר בהליך (שינוי זמני שהות והגשת תביעה) לצרכי הפחתת מזונות בלבד ולא לצרכי
28 הבטחת סיפוק צרכי הילד כאשר הוא שוהה אצל שני הצדדים באופן שוויוני מהותי... "
- 29 א. בענייננו הוברר כי האב אשר קיים משמורת משותפת שוויונית כבר מתחילת הפירוד
30 של הצדדים ושילם המזונות שהושתו עליו למרות מצבו הכללי המתגבר, תוך הפניה
31 כי הוא נאלץ להסכים לחיוב האמור ונוכח הוראות הדין אותה עת, הוא גם השתמש
32 לשם כך בכספים אשר קיבל מתמורת חלקו בדירה המשותפת, אולם גם אלו הולכים
33 וכלים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

1 ב. עוד הוברר כי הוטב מצב האם הנתבעת ובהתייחס לרכישת חלקו של התובע בדירת
2 המגורים גם באמצעות מתנה כספית אשר קיבלה מהוריה, תוך שחלקה ההוני בדירה
3 גדל מידי חודש והיא אף מקבלת מזונות חודשיים; אין חולק כי האב "פותרח" את
4 החודש עם סך של 1,600 ₪ בלבד בעוד האם "פותרחת" את החודש עם סך של 8,500 ₪
5 ומנקודה זו מתחילים שניהם לכלכל הילדים ואת עצמם.

בחינת חיוב המזונות

8 34. כעת, לאחר שקבענו כי יש במצבם הכלכלי של הצדדים, לרבות העתודות, בכדי להוות שינוי
9 נסיבות מהותי, יש לבחון את הכנסות ההורים, היכולת הכלכלית של ההורים מכל המקורות
10 העומדים לרשותם וכן את צרכי הקטינים וחלוקת המשמורת בפועל וזאת בהתאם להלכת
11 בע"מ 919/15, החלה כיום וגם בראי טובת הילדים אשר טובתם היא לגדול אצל הוריהם
12 אשר יכולים לכלכל את עצמם ואותם.

13
14 נזכיר כי בהתאם להלכת בע"מ 919/15, חיוב הורים יהודים לילדים בגילאי 6-18 הוא מדין
15 **צדקה**. חלוקת המזונות בין ההורים תקבע על-פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכל
16 המקורות העומדים לרשותם, לרבות רכוש ושכר עבודה, בהתאם לחלוקת המשמורת
17 הפיזית ובשים לב לכלל נסיבות המקרה. לכן, שני הורים המצויים במשמורת משותפת עם
18 חלוקה שווה של זמני השהות ויכולותיהם הכלכליות שוות, יישאו בחלקים שווים בנטל
19 המזונות ובשים לב למכלול נסיבות המקרה תוך כך שהמזונות נקבעו בהסכם כולל
20 אשר קיבל תוקף של פסק דין.

חלוקת זמני השהיה של הילדים

21
22
23
24 35. אין חולק כי הצדדים להליך חולקים **זמני שהות שווים** עם ילדיהם במהלך השבוע. כך היום,
25 וכך מהמועד בו נערך הסכם הגירושין. דהיינו, אין עסקינן במניפולציה לצורך הפחתת
26 המזונות כפי שנראה לעתים במחוזותינו (ראה לענין זה סעי' 2 של פסק הדין).

הכנסותיהם הפנויות של הצדדים

הכנסות התובע

27
28
29
30 36. א. התובע עובד כאמור כמורה במשרד החינוך **ומשתכר סך של כ- 8,500 ₪ נטו** בממוצע
31 לחודש (תלושי השכר צורפו כנספח א' לכתב התביעה).
32 ב. הנתבעת טענה כי התובע נותן גם שיעורים פרטיים, התובע הכחיש זאת ולשאלת בית
33 המשפט מדוע אינו עושה כן כבר בשלב אישור הסכם הגירושין, השיב:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258-ג. נ' ג.

1 "אני מורה שנה ראשונה במערכת, משכורת 6,500 ₪. מלמד ספרות ותנ"ך, במקצועות
2 אלו אין שיעורים פרטיים."
3 (עמ' 1 לפרוטוקול הדיון מיום 20.1.2015, שו' 9-8 ביי"ס 62554-11-14 במסגרתו אושר
4 הסכם הגירושין)

5
6 וכן, לשאלת ב"כ הנתבעת לעניין השיעורים הפרטיים בהליך זה ענה התובע:
7 "ש: שיעורים פרטיים עושה?"

8 ת: לא.

9 ש: למה לא, אתה יכול להסביר.

10 ת: פעם ראית ילדים שצריכים שיעורים פרטיים בספרות.

11 ש: מגיעים אליך בכל זאת ילדים הביתה.

12 ת: זה לעזרה.

13 ש: למה לא שיעורים פרטיים.

14 ת: צריך תעודת מקצוע הוראה במקצוע נדרש, אנגלית מתמטיקה. " - (עמ' 9-8
15 לפרוטוקול הדיון מיום 24.12.2019)

16
17 37. לצורך בחינת הכנסתו הפנויה של התובע עלינו לקזז מהכנסתו האמורה את הוצאותיו בגין
18 שכר דירה בסך 4,000 ₪ (הסכם השכירות צורף, נספח ה' לכתב התביעה) וכן הוצאות
19 אחזקת דירה ובממוצע 500 ₪ לחודש. עוד יש להפחית סכום המזונות אותו נדרש התובע
20 לשלם לילדיו ובסך של כ- 2,900 ₪.

21 **דהיינו, לתובע הכנסה פנויה בראשית חודש בסך של כ- 1,100 ₪ בלבד.**

22
23 38. יש ליקח גם בחשבון יתרת הסכום הכספי שעומד לטובת התובע ממכר חלקו בדירה ועל סך
24 של כ- 130,000 ₪.

25 הכנסות הנתבעת

26
27 39. א. הנתבעת עובדת בחברת ומשתכרת כ- 8,500 ₪ נטו בממוצע לחודש וזאת
28 בהתאם לתלושי השכר שצורפו לכתב ההגנה (נספח ג').

29 ב. בנוסף למשכורתה משולמת לנתבעת קצבת ילדים מהמוסד לביטוח לאומי, בסך של כ-
30 240 ₪ בחודש (ראה); תנועות בחשבון הבנק של הנתבעת המצורפות לכתב ההגנה
31 כנספח ב').

32 ג. הנתבעת אישרה גם בחקירתה הנגדית כי כל ילד מקבל מהמוסד לביטוח לאומי מענק
33 שנתי בראשית שנת הלימודים ועל סך של כ- 1,000 ₪ דהיינו, תוספת בממוצע סך של כ-
34 170 ₪ לחודש:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258-ג. נ' ג.

- 1 "ת: תשלום בית ספר שנתי אני משלמת. אני מקבלת 2,000 שח. שילמתי 1500 שח
2 לגדול, התשלומים עדיין לא שילמתי במלואם. שנה שעברה זה מה ששילמתי. אין לי
3 קבלות. כל שנה כל ילד מקבל 1,000 שח מהביטוח הלאומי..."
4 (ראה עמ' 11 לפרוטוקול מיום 24.12.2019, שורות 31-33).
5
6 40. הנתבעת גם מקבלת לידיה דמי מזונות עבור הילדים וע"ס 2,900 ₪ לחודש; אשר על כן סך
7 הכנסתה החודשית של הנתבעת עולה לסך של כ- 11,800 ₪ לחודש.
8
9 41. הנתבעת נושאת בתשלום משכנתא חודשית (שיש בה גם רכישה הונית) בסך של 3,100 ₪
10 לחודש.
11
12 42. לאחר קיזוז תשלום המשכנתא (3,100 ₪) וכן, הוצאות אחזקת הדירה דומות לתובע
13 ובממוצע של כ- 500 ₪ לחודש- עומדת הכנסתה הפנויה של הנתבעת על סך של כ- 8,200
14 ₪.
15
16 43. מפנה ומציינת הנתבעת כי הכנסתו החודשית של התובע עלתה ובהתייחס לכך שבהסכם
17 הגירושין צוין במפורש כי הכנסתו החודשית עמדה ע"ס של כ- 6,350 ₪ לחודש והיום עולה
18 היא לשיעור של 8,500 ₪ לחודש. אלא שבמועד עריכת הסכם הגירושין התגוררו הצדדים
19 עדיין יחדיו ובהמשך, ונוכח הפירוד נדרש התובע לשכור דירה (ראה סע' 20 ב' להסכם
20 הגירושין).
21
22 כמו כן, לא ניתן להתעלם מכך שממכירת זכויותיו בדירה עמדו לטובת התובע במועד
23 עריכת הסכם הגירושין סך של כ- 400,000 ₪ (ראה פרוטוקול הדיון לאישור נספח להסכם
24 הגירושין מיום 21.7.2015) אשר ברובם השתמש במהלך השנים למימון הוצאותיו ונוכח
25 הכנסתו הפנויה הנמוכה.
26
27 מנגד- הנתבעת, אשר רכשה זכויות התובע בדירה, מגדילה את הונה ונוכח הקטנת חיובי
28 המשכנתא, וכמו גם קיבלה מהוריה מימון ביניים.
29
30 44. שמעתי גם טענת האם כי הואיל והמזונות נקבעו בהסכם כולל ובהסדרים אשר לקחו
31 בחשבון גם את ויתור על מזונותיה וכתובתה – יש קושי ממשי להתערב בסכומים
32 המוסכמים.
33 אולם, נראה כי לעניין המזונות באה דווקא הנתבעת לטובת התובע ובהתייחס להכנסתו
34 הנמוכה והסכימה אף לסכומים הנמוכים מהסכומים ההכרחיים המינימליים אשר היו
35 קבועים בעת ההיא, דהיינו לא נראה כי בהסדר המזונות שוקללו רכיבים רכשיים נוספים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258 ג. נ' ג.

1
2 45. כבר בע"א 442/83 קס נ. קס [פורסם בנבו] (15.4.84) קבע בית המשפט, וכאמור לעיל, כי
3 שינוי בגובה חיוב מזונות בשל שינוי בנסיבות ייעשה אך בהתקיים שלושה תנאים
4 מצטברים:
5 1. לא יהיה צורך להשאיר פסק הדין על כנו בעקבות שינוי הנסיבות המהותי.
6 2. מראש, הותירו הצדדים, במפורש או מכללא, פתח לשינוי נסיבות.
7 3. מבקש השינוי פעל בתום לב (ראה עמוד 767 לפסה"ד).

8
9 תוך שיש לאזן בין סופיות הדיון לבין האינטרס שלא יוותר על כנו ו פסק-דין, שאכיפתו
10 הפכה, עקב שינוי נסיבות, לבלתי צודקת לחלוטין.

11
12 **בנסיבות המקרה שבפנינו דומה כי כלל הנתונים שבאו בפני בית המשפט מלמדים כי**
13 **עסקינן בהורים המקיימים משמורת משותפת כבר מהפירוד, הכנסותיהם החודשיות**
14 **מעבודה כמעט זהות.**

15 **אולם עת האחד – האב, נדרש לשלם לאם כ-2,900 ₪ מזונות, הוא גם משלם שכ"ד בסכום**
16 **של כ-4,000 ₪ לחודש, כך שנותרים בידי סכומים מועטים בלבד לכלכלתו וכלכלת ילדיו**
17 **עת הם שוהים עימו ומשכך נאלץ הוא להשתמש בכספים אשר קיבל ממכר חלקו בדירה**
18 **המשותפת.**

19 **מנגד, הנתבעת, רכשה זכויות התובע בדירת המגורים, קיבלה מהוריה סיוע כספי, כך**
20 **שסכום המזונות שהיא מקבלת (2,900 ₪) בתוספת לשכרה (8,500 ₪) ובתוספת לקצבאות**
21 **המל"ל, מאפשרים לה לשלם המשכנתא, (3,100 ₪), לצבור זכויות הוניות, והיא נותרת**
22 **עם סכומים סבירים למחיה.**

23
24 **גם העובדה שהתובע עובר לחתימת ההסכם ציין במייל שהועבר למגשרת כי הוא נאלץ**
25 **לחתום נוכח הוראות הדין אותה עת – פותחת פתח לבחינה מחודשת של החיוב ועם שינוי**
26 **הדין ובהתייחס להתנהלותו תמת הלב של התובע בכל ההליך שבפני.**

סיכום

27
28
29 46. לאחר שבחנתי כלל הנתונים כאמור לעיל, תוך התייחסות גם לכך שמדובר במזונות שנקבעו
30 בהסכם כולל, ותוך התייחסות גם להתחייבויות שנטלה על עצמה הנתבעת בהסתמך על
31 ההסכמות שבהסכם הגירושין נחה דעתי לקבוע כדלקמן:

32
33 א. החל מיום 10.9.20 ובכל 10 לחודש שלאחריו ישלם התובע לנתבעת למזונות הילדים סך של
34 **500 ₪ לחודש לכ"א מהם (ובסך הכל תשלום מזונות בגובה 1,000 ₪ לחודש, כולל מדור).**
35 סכום זה בא במקום הסכום הקבוע בסעי' 19 א להסכם הגירושין.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-11-59258-ג. נ' ג.

- 1 ב. סכום זה צמוד למדד המחירים לצרכן הידוע היום ויעודכן אחת ל-3 חודשים ללא הפרשים
2 למפרע.
3 ג. יתר הוראות הסכם הגירושין יעמדו על כנם.
4 ד. לא מצאתי לחייב מי מהצדדים בהוצאות ההליך.
5
6

7 ניתן היום, י"ז אלול תש"פ, 06 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.
8

9 מירה זהבי, שופטת, סגנית הנשיא
10
11
12